

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 83.206 van 28 oktober 1999

A. 60.158/XIII-1105

A. 60.161/XIII-1106

In zake : 1. **de naamloze vennootschap
TRADITION ET HORIZON**

2. **de naamloze vennootschap
CODUME,**

die beide woonplaats hebben
gekozen bij

Mr. Anne DELFOSSE, advocaat,
Brand Whitlocklaan 30
1200 Brussel,

tegen :

**het Brussels Hoofdstedelijk
Gewest,** vertegenwoordigd door
zijn Regering,

dat woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean-Paul LAGASSE, advocaat,
A. Lacomblélaan 8/6
1040 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 3 oktober 1994 ingediende verzoekschrift waarbij de naamloze vennootschap TRADITION ET HORIZON de nietigverklaring vordert van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 juni 1994 waarbij deze het gebouw gelegen in de Stormstraat nr. 9 te Brussel wegens de historische en artistieke waarde ervan in zijn geheel op de monumentenlijst plaatst (A.60.158/XIII-1105);

Gezien het op dezelfde dag ingediende verzoekschrift, waarbij de naamloze vennootschap CODUME de nietigverklaring van hetzelfde besluit vordert (A.60.161/XIII-1106);

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 26 april 1999 waarbij de zaken worden samengevoegd;

Gelet op de beschikking van 26 april 1999 waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen, en gezien de brief van 12 mei 1999 van de verzoekende partijen en de laatste memorie van de verwerende partij;

Gelet op de beschikking van 20 september 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 21 oktober 1999;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. A. DELFOSSE en Mr. P. BOUCQUEY, advocaten, die voor de verzoekende partijen verschijnen, en van Mr. J.-P. LAGASSE, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer QUINTIN, eerste auditeur-afdelingshoofd;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep :

De naamloze vennootschap TRADITION ET HORIZON, waarvan de hoofdzetel gevestigd is te (1000) Brussel, Stormstraat 9, is sedert 1994 eigenaar van het gebouw gelegen op dat adres; de vorige eigenaars waren ene Charles de MEURS en ene mevrouw Henri LEDDET-de MEURS. De naamloze vennootschap CODUME, waarvan de hoofdzetel op hetzelfde adres is gevestigd, is huurder van het gebouw.

Op 7 februari 1991 schrijven de voorzitter en de secretaris van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen aan het lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering dat belast is met monumenten en landschappen, dat de commissie tijdens haar vergadering van 19 december 1990 heeft voorgesteld de procedure in gang te zetten om het hele gebouw als monument te beschermen wegens de artistieke waarde ervan. De notulen van de vergadering van de Commissie van 19 december 1990 steken niet in het dossier. In de betrokken brief, die in het Nederlands is gesteld, wordt uiteengezet waarom de bescherming van het gebouw gewettigd is. Bij een besluit van 30 april 1992 staat de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve toe dat een voorafgaand onderzoek wordt gestart met het oog op een eventuele bescherming van het hele gebouw als monument wegens de historische en artistieke waarde ervan; in de aanhef van dat besluit wordt verwezen naar "het voorstel van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 7 februari 1991". Het besluit wordt op 16 juni 1992 in het Frans ter kennis gebracht van de heer Charles de MEURS, en op 10 juli

1992, in het Nederlands, van Mevr. LEDDET-de MEURS, die destijds de eigenaars waren van het gebouw.

In de kennisgeving, waarbij het besluit van 30 april 1992 is gevoegd, staat onder meer het volgende :

" (De Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen) had haar voorstel als volgt gemotiveerd :

" Dit herenhuis, dat opgetrokken werd in het laatste kwart van de achttiende eeuw, was oorspronkelijk gekoppeld aan het nr. 7 en vormde met dit huis een doorlopend, symmetrisch geheel. In 1909 werd het nr. 7 afgebroken en vervangen door een appartementsgebouw van Art Nouveau-strekking.

Het nr. 9 heeft zijn achttiende-eeuwse, laat-classicistische gevel behouden, alsook zijn interieurinrichting, die typisch was voor die tijd. Het is een goed voorbeeld van de laatste fase van de Lodewijk XVI-stijl te Brussel en behoort onbetwistbaar tot de meest interessante gebouwen van deze periode, die begint met de bouw van het Martelarenplein en haar hoogtepunt kent met de bouw van het Koningsplein. Het huis, dat vier traveeën bevat op drie bouwlagen, wordt gekenmerkt door de geraffineerde versiering van zijn bepleisterde gevel".

De tekst, die aldus wordt voorgesteld als een citaat uit het voorstel van de Commissie, staat niet in de brief van 7 februari 1991.

Op 7 september 1992 sturen de eigenaars van het gebouw een bezwaarschrift naar de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant, een bezwaarschrift waarin ze de bescherming van het hele gebouw aanvechten, omdat zijzelf en de N.V. CODUME in de loop van de laatste dertig jaar wijzigingen hebben aangebracht in het interieur van dat gebouw, die nodig waren voor het ventilatorenbedrijf dat daar wordt geëxploiteerd. Het college van burgemeester en schepenen van Brussel brengt, klaarblijkelijk begin juli 1992, een gunstig advies uit over de bescherming op voorwaarde dat deze geen kosten met zich meebrengt voor de stad. Op

28 januari 1993 brengt de bestendige deputatie een gunstig advies uit over de bescherming van de straatgevel en van de grote eiken trap als monument, maar een ongunstig advies over de bescherming van de andere delen van het gebouw. Laatstgenoemd advies volgt daarmee de conclusies van een verslag dat op 20 januari is opgemaakt door de administratieve diensten van de provincie.

Op 16 juni 1993 beraadslaagt de Commissie over het voorstel tot bescherming; in de notulen van haar vergadering staat daarover het volgende :

« De Heer M. M. CELIS deelt mede dat bij een recent plaatsbezoek gebleken is dat in het pand ondermeer een fraaie Lodewijk XVI-trap bewaard bleef, evenals alle stuc decoratie.

Bovendien blijkt dit pand een oudere XVIde-eeuwse kerne te bevatten, waarvan nog getuigen de achtergevel, de aansluitende smalle aanbouw en de achterliggende galerij op arduinen kolommen.

Het eindadvies van de commissie zal in die zin verfijnd worden».

Op 28 september 1993 schrijven de voorzitter en de secretaris van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen de Regering het volgende :

" Overeenkomstig de bepalingen van artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, en nadat we - tijdens onze vergadering van 16 juni 1993 - de stukken hebben onderzocht die verzameld zijn tijdens het onderzoek dat voorafgaat aan de eventuele bescherming als monument van het bovengenoemde goed, zouden wij u willen vragen ons voorstel met een beschermingsbesluit te willen bekrachtigen.

De stad Brussel heeft immers een gunstig advies uitgebracht, ook al verzetten zowel de eigenaar als de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant zich ertegen dat het gebouw in zijn geheel als monument wordt beschermd. Uit een nader onderzoek van het gebouw is niet alleen gebleken dat het artistieke kwaliteiten bezit, maar ook dat het hier gaat om een gebouw van zeer uitzonderlijk belang uit het oogpunt van de geschiedenis van de Brusselse architectuur.

De aanwezigheid van decoratieve elementen in het interieur, zoals de plafonds met lijstwerk, de lambrisering, de schoorstenen en de "sopraporte" alsook de prachtige Louis XVI-trap bevestigen inderdaad dat het hier gaat om een opmerkelijk herenhuis van het einde van de XVIIIe eeuw.

Dit herenhuis blijkt evenwel vroeger een gebouw in traditionele renaissance-stijl geweest te zijn, dat verbouwd is en waarvan de achtergevel en twee naastliggende traveeën zijn bewaard, waarvan één wordt verlengd door een smal bijgebouw uit dezelfde tijd, van één verdieping hoog - met muuropeningen, ankers, dakwerk en dakvensters - dat het gebouw aan de straat enerzijds en het koetshuis achteraan de binnenplaats anderzijds verbindt. Dat oude koetshuis, dat dateert van dezelfde periode als de genoemde gebouwen van de XVIIe eeuw, bestaat uit drie korfbogen op zuilen met ronde schachten, alles in steen. Daarboven ligt een verdieping in baksteen, met dakwerk; de bodem van de verdieping wordt gedragen door uit die tijd daterende dakbalken.

Omdat de gebouwen niet op gepaste wijze onderhouden zijn en door de verbouwingen die zijn gedaan doordat ze als opslagplaats en kunstatelier zijn gebruikt, zullen omvangrijke restauratiewerkzaamheden moeten worden verricht om ze in de oorspronkelijke staat te herstellen, waarvan de kostprijs geraamd kan worden op vier miljoen frank (sloping, voegwerk, timmerwerk, dakwerk en schilderwerk).

Die werkzaamheden zijn, net als de bescherming van het hele gebouw (hoofdgebouw, bijgebouw en koetshuis) als monument, verantwoord gezien het artistiek en historisch belang van dat herenhuis, dat uitzonderlijk is in Brussel en waarvan de oorspronkelijke staat die dateert van de XVIIe eeuw en de verbouwing die dateert van de XVIIIe eeuw van goede kwaliteit zijn en bewaard zijn gebleven.

Het spreekt vanzelf dat overwogen moet worden de binnenplaats vrij te maken van de heteroclytische gebouwen, zonder evenwel uit te sluiten dat deze vervangen worden door meer open en hedendaagse gebouwen mocht de huidige bestemming van de gezamenlijke gebouwen behouden blijven, wat een waarborg is voor de instandhouding ervan. In het geval van een nieuwe bestemming daarentegen, is het niet zeker dat die maatregel zal worden genomen".

Op 16 juni 1994 heeft de Regering het bestreden besluit goedgekeurd; in het besluit, dat zowel

in het Nederlands als in het Frans is opgemaakt, staan de volgende passages :

" Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen, inzonderheid op artikel 4;

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van Monumenten en Landschappen, inzonderheid op artikel 1;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid op de artikelen 22, 23 en 41, § 1;

Gelet op het voorstel van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 7 februari 1991;

Gelet op het advies van het College van Burgemeester en Schepenen van de Stad Brussel van 7 juli 1992;

Gelet op het advies van de Bestendige Deputatie van de Provincieraad van Brabant uitgebracht op 7 februari 1993;

Gelet op het advies van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 28 september 1993;

(...)

Artikel 2. Overeenkomstig de bepalingen van artikel 41, § 1, van de ordonnantie van 4 maart 1993 wordt beschermd als monument, en omwille van zijn historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan het besluit, het geheel van het gebouw gelegen Stormstraat nr. 9 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 2de afdeling, sectie B, 5de blad, perceel nr. 1035 B."

Bij het besluit is de volgende nota gevoegd, met het opschrift "voorstel tot bescherming als monument", opgemaakt in het Nederlands en in het Frans :

" (...)

BEKNOPT BESCHRIJVING

Herenhuis van het dubbelhuistype, met drie bouwlagen en vier traveeën. Het huidige mansardedak met centrale dakkapel vormt een latere, negentiende eeuwse aanpassing. Bepleurde en beschilderde lijstgevel

met gedesaxeerde inkomtravee. Rondboogpoort met imposten, geprofileerde booglijst, guirlande aan weerszij van de voluutsleutel en schijven in de zwikken. Flankerende pilasters die overgaan in de diamantkopconsoles - met stafwerk - en dropversiering - van het bovenliggende, ondiepe balkon. Laatstgenoemde met geprofileerde balkonplaat en bijzonder fraaie smeedijzeren leuning met karakteristiek patroon. Dit laatste vertoont een middenpaneel met in elkaar grijpende hele en halve cirkels, de randen opgehoogd met rozetten, en zijpanelen met schijfmotieven. Rechthoekige benedenvensters, rustend op de bepleisterde en beschilderde natuurstenen sokkel; de geriemde houten omlijstingen werden in 1861 aangebracht. Dito bovenvensters in verkleinende ordonnantie - haast vierkant op de bovenste verdieping - voorzien van geriemde omlijstingen, op doorgetrokken geprofileerde lekdrempels. De bel-etage wordt geaccentueerd door bijkomende oren aan de omlijstingen, voluutsleutels met guirlandeversiering, vlakke panelen boven de vensters, en vanuit schijven neerhangende guirlandes op de penanten. De lagere bovenverdieping vertoont brede vlakke sluitsteen en gestrekte geprofileerde entablementen boven de vensters. Gevelbeëindiging door een geprofileerde houten kroonlijst met tandlijst - vermoedelijk later toegevoegd -, boven bedekte steigergaten.

In het interieur bleef de oorspronkelijke dispositie nagenoeg bewaard. Het meest opvallende bestanddeel vormt de bijzonder merkwaardige eiken eretrap, aansluitend op de hal achteraan rechts. Deze breed uitgewerkte bordestrap met ruim bemeten treden, vertoont een fraai gebeeldhouwde trappaal in Lodewijk XVI-stijl, onderaan getorst, en een leuning van fijne balusters afwisselend met geajoueerde panelen.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed :

Het laat-classicisme vormt de laatste fase van de lokale Lodewijk XVI-stijl, die te Brussel werd ingezet met het Martelaarsplein, spoedig gevolgd door het Koningsplein en de Warandewijk. Betreffend pand vertoont belangrijke overeenkomsten met de geaccentueerde paviljoenen van de Hertogstraat, met name de nrs. 9, 33 en 43.

Naast voornoemde monumentale gehelen leverde deze voor Brussel op architecturaal gebied bijzonder vruchtbare periode ook een aanzienlijk aantal losstaande herenhuizen op waarvan vele echter in meer recente tijden verdwenen.

De eretrap Stormstraat nr. 9 behoort tot de fraaiste voorbeelden van achttiende-eeuwse houten trappen die tijdens de inventarisatie van de Brusselse binnenstad

werden aangetroffen. Hierbij dienen we aan te stippen dat de meer opvallende woningen uit deze periode vrij systematisch op dergelijke elementen werden onderzocht."

Het bestreden besluit is op 2 februari 1995 overgeschreven op het kantoor van hypotheekbewaring en op 8 en 11 augustus ter kennis gebracht van de eigenaars, de echtgenoten de MEURS;

Overwegende dat de verwerende partij in de beide beroepen een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt, ontleend aan ontstentenis van een besluit van de raad van bestuur van de verzoekende partijen om in rechte op te treden; dat ze in de memorie van antwoord schrijft een valsheidsvordering te zullen instellen tegen de stukken die de verzoekende partij op 17 januari 1995 heeft overgelegd, namelijk de notulen van twee buitengewone algemene vergaderingen die op 21 september 1994 zouden zijn gehouden op de zetel van elk van de beide vennootschappen en waarop zou zijn gestemd over het instellen van de beroepen; dat ze zich baseert op de late verzending van die stukken, die niet worden genoemd in de verzoekschriften tot nietigverklaring; dat ze voorts stelt dat de beslissingen uitgaan van instanties die daartoe niet bevoegd zijn, namelijk de algemene vergaderingen in plaats van de raden van bestuur en dat, aangezien het gaat om algemene vergaderingen, niet wordt aangetoond dat er oproepingsbrieven zijn verstuurd of dat de in de statuten vastgelegde regels inzake het vereiste quorum en de vereiste meerderheid geëerbiedigd zijn; dat ze in de laatste memorie aanvoert dat de bewijslast met betrekking tot de vraag of de vergaderingen van de raden van bestuur daadwerkelijk hebben plaatsgevonden en op welke datum, bij de verzoekende vennootschappen ligt;

Overwegende dat de verzoekende partijen elk op 13 januari 1995 notulen hebben overgelegd van hun buitengewone algemene vergadering die op 21 september

1994 op de zetel van de vennootschap heeft plaatsgevonden, om 16 uur voor de N.V. CODUME, en om 17 uur voor de N.V. TRADITION ET HORIZON; dat de verzoekende partijen, als antwoord op de vraag die de auditeur met toepassing van artikel 51 van de procedureregeling had gesteld, hebben verklaard dat ze dat stuk in het proces wilden handhaven; dat de verwerende partij geen klacht wegens valsheid in geschrifte heeft ingediend bij een gewone rechtbank; dat de Raad van State de data van de vergaderingen zoals die blijken uit die stukken alleen maar als vals kan beschouwen, indien zulks is vastgesteld bij een uitspraak van een bevoegde rechtbank; dat aangezien de verwerende partij de zaak niet voor zulk een rechtbank heeft gebracht, de datum 21 september 1994 als correct moet worden beschouwd;

Overwegende dat aan elk van de bewuste vergaderingen de voorzitter, de gedelegeerd bestuurder en een bestuurder hebben deelgenomen, en dat het voorstel om een beroep tot nietigverklaring in te stellen door de aanwezige "bestuurders" met eenparigheid van stemmen is goedgekeurd;

Overwegende dat luidens artikel 54, eerste en tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen alleen de raad van bestuur van een naamloze vennootschap bevoegd is om te beslissen om namens de vennootschap een vordering in te stellen; dat luidens het vierde lid van het genoemde artikel 54, krachtens een uitdrukkelijke en algemene bepaling van de statuten aan een of meer bestuurders bevoegdheid kan worden verleend om de vennootschap naar buiten te vertegenwoordigen, en dus om de beslissing te nemen in rechte op te treden; dat luidens artikel 15 van de statuten van elk van de verzoekende partijen "rechtsgedingen, als verzoeker of als verweerder, namens de vennootschap gevoerd en gevolgd worden door twee

bestuurders, door de gedelegeerd bestuurder of door een daartoe aangewezen lasthebber"; dat, ook al waren de algemene vergaderingen van de verzoekende partijen volgens de genoemde wets- en statutaire bepalingen niet bevoegd om te beslissen over het instellen van de onderhavige beroepen, de buitengewone algemene vergaderingen die die beslissing hebben genomen uitsluitend bestonden uit de drie personen waaruit de raden van bestuur bestaan, waarvan onder meer de gedelegeerd bestuurder deel uitmaakt; dat er in die omstandigheden van uit dient te worden gegaan, wil men niet in een overdreven formalisme vervallen, dat de beroepen op regelmatige wijze zijn ingesteld, zowel omdat ze zijn ingesteld door de gedelegeerd bestuurder, als omdat ze zijn ingesteld door twee bestuurders;

Overwegende dat de verwerende partij in de eerste zaak (A.60.158/XIII-1105) een exceptie van niet-ontvankelijkheid opwerpt, ontleend aan onvoldoende belang; dat ze aanvoert dat de verzoekende partij slechts 5/33e van het bestreden gebouw bezit en niet blijkt dat ze met zodanige functies is bekleed dat ze in haar eentje, zonder daartoe door de andere medeëigenaars te zijn gemachtigd, een beroep tot nietigverklaring van de bestreden handeling kan indienen of in rechte kan optreden namens de gezamenlijke medeëigenaars;

Overwegende dat de verzoekende partij, als medeëigenaar - al is het maar voor een klein gedeelte - van het gebouw waarop de bestreden handeling betrekking heeft, er belang bij heeft de nietigverklaring van die handeling te vorderen;

Overwegende dat de verwerende partij in de tweede zaak (A.60.161/XIII-1106) aanvoert dat de verzoekende partij geenszins aantoonde dat ze belang heeft bij het beroep, en alleen maar stelt dat ze "behoort tot"

de eigenaars van het gebouw en dat ze in het kwestieuze goed gevestigd is;

Overwegende dat de verzoekende partij huurder is van het goed; dat de bestreden handeling haar belet de werkzaamheden en verbouwingen die een huurder mag uitvoeren in een gehuurd gebouw, te realiseren zoals ze het wil; dat ze er belang bij heeft de nietigverklaring van de betrokken handeling te vorderen;

Overwegende dat de verzoekende partijen een eerste middel ontlenen aan schending van artikel 1, vijfde lid (lees : artikel 1, tweede lid, derde zin), van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, doordat het voorstel tot bescherming van 7 februari 1991 en het advies dat op 28 september 1993 door de Brusselse afdeling van de Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen is gegeven, niet aangeven in welk opzicht het behoud van de andere delen van het gebouw in de Stormstraat nr. 9 dan de eiken trap en de straatgevel, uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt van nationaal belang zou zijn, terwijl in de in het middel genoemde bepaling staat dat "het voorstel tot rangschikking (vervolgens) (...), door de Regering, aan de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen, voor met redenen omkleed advies (wordt) overgemaakt";

Overwegende dat de verwerende partij in hoofdzaak aanvoert dat het middel niet ontvankelijk is wegens gebrek aan belang, aangezien de verzoekende partij geen middel aanvoert dat gericht is tegen de motivering van het bestreden besluit; dat ze in bijkomende orde aanvoert dat eisen dat ieder deel van een gebouw beoordeeld zou worden naargelang het al dan niet van nationaal belang is, zou getuigen van een overbodig formalisme; dat ze erop wijst dat artikel 1, vijfde lid (lees zoals hierboven), van de wet van 7 augustus 1931 de

Commissie oplegt om een gemotiveerd advies uit te brengen ten behoeve van de Regering, wat inhoudt dat de Commissie de Regering de technische gegevens moet bezorgen op grond waarvan ze met kennis van zaken een beslissing kan nemen, dat het advies van de Commissie niet bindend is en dat de Commissie niet verplicht is punt voor punt in te gaan op de opmerkingen van de reclamanten of de opmerkingen in de voorafgaande adviezen die door andere overheden zijn uitgebracht; dat ze van oordeel is dat in het onderhavige geval de Commissie, die verwezen heeft naar het bezwaarschrift van de eigenaars en naar de adviezen die door de stad Brussel en door de bestendige deputatie van Brabant zijn uitgebracht, wel degelijk een met redenen omkleed advies heeft uitgebracht in de zin van artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931;

Overwegende dat datgene wat in het middel wordt aangeklaagd, neerkomt op schending van een substantieel vormvereiste; dat de verzoekende partijen die schending kunnen aanvoeren zonder dat ze ook de motivering van de bestreden handeling hoeven aan te vechten;

Overwegende dat artikel 1, eerste en tweede lid, van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen het volgende bepaalt :

" Op voorstel, hetzij van de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen, hetzij van het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waar zij gelegen zijn, worden de monumenten en gebouwen waarvan het behoud, in historisch, artistiek of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is, in hun geheel of gedeeltelijk gerangschikt bij koninklijk besluit en onder bescherming van de Staat gesteld.

Nadat een voorstel tot rangschikking bij de Regering aanhangig werd gemaakt, beslist zij of daaraan gevolg dient gegeven; in dit geval wordt dit voorstel betekend aan de eigenaars, aan de titularissen van ingeschreven zakelijke rechten of van rechten voortspruitende uit overgeschreven akten en

aan de schuldeisers die een bevelakte hebben laten overschrijven, alsmede aan het college van burgemeester en schepenen der gemeente waar zich het te rangschikken onroerend goed bevindt. Het wordt vervolgens aan het advies der bestendige deputatie onderworpen, bij dewelke al de betrokkenen hun aanmerkingen mogen indienen binnen een termijn van twee maanden, te rekenen vanaf de betekeningen. Het voorstel tot rangschikking wordt vervolgens, door de Regering, aan de koninklijke commissie voor monumenten en landschappen, voor met redenen omkleed advies overgemaakt; voor het onderzoek van het voorstel, zal die commissie aangevuld worden met een afgevaardigde van de Minister van Financiën, als raadgevend lid";

Overwegende dat de kritiek die in het middel wordt geformuleerd, inzonderheid slaat op het advies van de Commissie dat genoemd wordt in de laatste zin van de bovengenoemde passage; dat in het onderhavige geval de enige in het dossier genoemde vergadering van de Commissie die heeft plaatsgevonden nadat de bestendige deputatie haar advies had uitgebracht, de vergadering van 16 juni 1993 is; dat de datum van 28 september 1993, die in de aanhef van het bestreden besluit wordt vermeld als de datum van het advies van de Commissie, de datum is van de brief die de voorzitter en de secretaris van de Commissie naar de Regering hebben gestuurd, een brief waarin naar die vergadering van 16 juni wordt verwezen; dat in de notulen van die vergadering van 16 juni enkel sprake is, en alleen in het Nederlands, van een mededeling van een lid van de Commissie tijdens die vergadering, waarin een aantal gegevens worden aangebracht op grond waarvan het advies van die commissie verder moet worden uitgewerkt, zonder dat er enige verwijzing is naar de opmerkingen die in de loop van het onderzoek van het dossier zijn gemaakt door de eigenaars en door de bestendige deputatie; dat dat stuk, zowel wegens de inhoud ervan als wegens de taal waarin het is gesteld, niet beschouwd kan worden als een "met redenen omkleed advies" dat overeenstemt met de wettelijke voorschriften; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen grond is om de overige middelen van het beroep te onderzoeken, die, gesteld dat ze gegrond zijn, geen aanleiding kunnen geven tot een ruimere nietigverklaring,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 juni 1994 waarbij het gebouw gelegen in de Stormstraat nr. 9 te Brussel, in zijn geheel op de monumentenlijst wordt geplaatst wegens de historische en artistieke waarde ervan.

Artikel 2.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

Op de kant van de overschrijving van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 juni 1994 op het kantoor van hypotheekbewaring te Brussel I zal melding worden gemaakt van artikel 1 van het dictum van dit arrest.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 8.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

De kosten betreffende de inschrijving bedoeld in artikel 3 van dit arrest, komen eveneens ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzing van de XIIIe kamer, op achtentwintig
oktober 1900 negenenegentig door :

de HH. HANOTIAU,	kamervoorzitter,
LEROY,	staatsraad,
HANSE,	staatsraad,
Mevr. MALCORPS	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.